

Not: Numarataj işlemlerinin 6360 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilmesinin daha uygun olacağı, diğer durumlarda 3194 sayılı İmar Kanununun cari hükümleri uyarınca da numara verme işlemlerinin uygulanabileceği hk.

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı : E-14399437-622.02-4509797
Konu : (GÖRÜŞ) Numarataj İşlemleri Hk

12.09.2022

DAĞITIM YERLERİNE

İlgi : a) Büyükşehir Belediye Başkanlığının 22.07.2022 tarihli ve 182438 sayılı yazısı.
b) Genel Müdürlüğünün 29.07.2022 tarihli ve 4186949 sayılı yazısı.

..... Genel Müdürlüğünün ilgi (b) yazısı ekinde alınan Büyükşehir Belediye Başkanlığının ilgi (a) yazısında özetle; 6360 sayılı Kanun kapsamında köyden mahalleye dönüşen yerlerdeki mevcut yapılara uygulanacak numarataj işlemlerinin, 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin on dördüncü fıkrası uyarınca mı yoksa 3194 sayılı Kanunun geçici 11 inci maddesi uyarınca mı yapılması gerektiği hususunda Bakanlığımızın görüşü talep edilmektedir.

Bilindiği üzere, 6360 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin on dördüncü fıkrasında; *“Bu Kanunla mahalleye dönüşen köylerde, bu Kanunun yayımlandığı tarih itibarıyla 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa göre oluşturulan Ulusal Adres Bilgi Sistemine kayıtlı veya Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından uydu fotoğraflarıyla tespit edilen, entegre tesis niteliğinde olmayan tarım ve hayvancılık amaçlı yapılardaki işletmeler ile bu yerlerde oturanların ihtiyaçlarını karşılayacak bakkal, manav, berber, fırın, kahve, lokanta, pansiyon, tanıtım ve teşhir büfeleri, yerleşim yeri halkı tarafından kurulan ve işletilen kooperatifler işletme ruhsatı almış sayılır. Bu işletmelerin bulunduğu binalar ile konutlardan, bu Kanunun yayımlandığı tarihe kadar bitirilmiş olanlar, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı veya belediye ya da üniversiteler tarafından fen ve sanat kuralları ile ilgili mevzuat hükümlerine uygun yapıldığı tespit edilenler ruhsatlandırılmış sayılır. Ayrıca bu yapılar elektrik, su ve bunun gibi kamu hizmetlerinden yararlandırılır. Ancak; bu fıkranın öngördüğü uygulamaların özel kanun hükümlerine aykırı olması durumunda, özel kanun hükümleri geçerlidir.”* hükmü,

3194 sayılı İmar Kanununun geçici 11 inci maddesinde; *“1/7/2022 tarihine kadar yapı (inşaat) ruhsatı alınmış ve buna göre yapılmış olup, kullanma izni verilmeyen ve alınmayan yapılara; yol, elektrik, su, telefon, kanalizasyon, doğal gaz gibi alt yapı hizmetlerinden birinin veya birkaçının götürüldüğünün belgelenmesi halinde, ilgili yönetmelikler doğrultusunda fenni gereklerin yerine getirilmiş olması ve bu maddenin yayımı tarihinden itibaren başvurulması üzerine, kullanma izni alınıncaya kadar ilgili mevzuatta tanımlanan ait olduğu abone grubu dikkate alınarak geçici olarak su ve/veya elektrik bağlanabilir. Bu kapsamda, ilgili belediyeden dağıtım şirketlerine elektriğin kesilmesi talebinin söz konusu olması halinde aboneliği iptal edileceğinden, su ve/veya elektrik bağlanması herhangi bir kazanılmış hak teşkil etmez. Ancak, yapı (inşaat) ruhsatı alınmış ve buna göre yapılmış olma şartı 31/12/2021 tarihinden önce yapılmış olan yapılarla ilgili olarak uygulanmaz.*

Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılan abonelikler de ait olduğu gruba dönüştürülür.” hükmü,

Planlı Alanlar İmar Yönetmeliğinin;

“Yapı projeleri” başlıklı 57 nci maddesinde;

“...

(16) Yapı ruhsatı verilmesine ilişkin işlemler sırasında ilgili yapıya ait numarataj bilgileri belediyelerin numarataj işleminden sorumlu birimleri tarafından ilgili idareye elektronik ortamda sunulur. Başvuru sahiplerinden numarataj işlemine ilişkin belge istenmez. Numarataj işleminden sorumlu birimler, numarataj bilgilerini elektronik ortamda kayıt altına almakla ve ilgili idarelerle paylaşmakla yükümlüdür.

...” hükmü,

“Yapı kullanma izinlerinde başvuru sahibinden bilgi ve belge istenmesine ilişkin esaslar” başlıklı 65 inci maddesinde;

“...

(5)Yapı kullanma izin belgesi verilmesine ilişkin işlemler sırasında ilgili yapıya ait numarataj veya kanal bağlantısı yapılmasına ilişkin bilgilere ihtiyaç duyulması halinde bu bilgiler belediyelerin numarataj veya kanal işlemlerinden sorumlu birim veya kurumları tarafından ilgili idareye elektronik ortamda sunulur.

(6)Başvuru sahiplerinden numarataj veya kanal işlemlerine ilişkin belge istenmez. Belediyelerin numarataj ve kanal işlemlerinden sorumlu birim veya kurumları söz konusu bilgileri elektronik ortamda kayıt altına almakla ve yapı kullanma izni vermeye yetkili idarelerle paylaşmakla yükümlüdür.

...” hükmü,

31.07.2006 tarihli ve 26245 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Adres ve Numaralamaya İlişkin Yönetmeliğin “Tanımlar” başlıklı 4 üncü maddesinde;

“(1) Bu Yönetmeliğin uygulanmasında;

a) Adres: Herhangi bir toprak parçası veya binanın coğrafi konumu ve işlevi açısından tanımlanmasını,

...

ç) Bina: Kendi başına kullanılabilen bir veya birden fazla konut ya da işyeri birimini kapsayan, bir tavan veya çatı ile örtülmüş, temelden tavana kadar uzanan dış duvarlar ile kaplanmış, üstü örtülü ve insanların oturma, çalışma, eğlenme, dinlenme veya ibadet etmelerine imkan sağlayan, hayvanların ve eşyaların korunmasına yarayan, sanayi, ticaret, eğitim ve diğer kullanımlar için tasarlanmış yapıları,

...

k) Numaralama: Adreslerin tanımlanması ve adres bileşenlerinin yer aldığı levhaların oluşturulup, adrese ulaşmaya imkan sağlayacak yerlere asılması işlemlerini,

...

ifade eder.” hükmü,

“Ulusal adres veri tabanının kurulması” başlıklı 7 nci maddesinde;

“(1) Ulusal Adres Veri Tabanı, numaralama işlemlerini takiben doldurulan adres formlarının yetkili idare tarafından, ülkedeki tüm adreslerin kaydının tutulduğu Genel Müdürlükte bulunan Ulusal Adres Veri Tabanına işlenmesi suretiyle oluşturulur. Ulusal Adres Veri Tabanına erişim imkanı bulunmayan yetkili idarelerin numaralama işlemlerini takiben oluşturdukları adres formlarının Ulusal Adres Veri Tabanına işlenmesi, ilgili yerleşim yerinin ilçe nüfus müdürlüğüne yapılır.

...” hükmü,

“Ad ve numara verilme zorunluluğu” başlıklı 11 inci maddesinde;

“(1) Mahalle, köy, mezra, mevki, küme evleri, meydan, bulvar, cadde ve sokaklara ad veya numara, binalara ise numara verilmesi zorunludur. Ayrıca, mahalle, meydan, bulvar,

cadde ve sokaklara değişmeyecek sabit tanıtım numarası verilir. Belediye sınırları içinde, aynı ad veya numara birden fazla mahalle, mevki, küme evleri, meydan, bulvar, cadde ve sokaklara verilemez.” hükmü,

“Numara verilecek binalar” başlıklı 17 nci maddesinde;

“(1) Numara verilmesi gereken yapılar, her çeşit resmi binalarla ev, apartman, işyeri, cami, otel, fabrika, depo ve benzeri bütün binalardır. Bir binaya numara verilmesi için ikamete mahsus olup olmadığına, kullanım şekline, yapı belgelerinin bulunup bulunmadığına bakılmaz.

(2) Bina niteliğinde olmayan fakat içinde devamlı olarak ikamet edilen yerlere de geçici numara verilir.

(3) Sanayi sitelerindeki dükkan, mağaza, atölye, imalathane, fabrika ve bunun gibi her bir binaya, site içindeki sokak esasına göre numara verilir.” hükmü,

“Geçici olarak numaralandırılacak yerler” başlıklı 49 uncu maddesinde;

“(1) Cadde ve sokak esasının dışında çadır, baraka, afet bölgesindeki geçici konutlar, karavanlar ve buna benzer yerlerde herbir birime bağımsız ardışık numara verilerek Ulusal Adres Veri Tabanına işlenir. Bu tip yerler geçici olarak numaralandırıldıklarından bu yerlere sabit tanıtım numarası verilmez.” hükmü yer almaktadır.

İlgili mevzuat hükümleri birlikte değerlendirildiğinde; kendi başına kullanılabilen bir veya birden fazla konut ya da işyeri birimini kapsayan, bir tavan veya çatı ile örtülmüş, temelden tavana kadar uzanan dış duvarlar ile kaplanmış, üstü örtülü ve insanların oturma, çalışma, eğlenme, dinlenme veya ibadet etmelerine imkân sağlayan, hayvanların ve eşyaların korunmasına yarayan, sanayi, ticaret, eğitim ve diğer kullanımlar için tasarlanmış yapılara numara verilmesinin zorunlu olduğu; numara verilmesi zorunlu olan yapıların; her çeşit resmi binalarla ev, apartman, işyeri, cami, otel, fabrika, depo ve benzeri bütün binalardan ibaret olduğu; bir binaya numara verilmesi için ikamete mahsus olup olmadığına, kullanım şekline, yapı belgelerinin bulunup bulunmadığına bakılmaksızın numara verilebileceği değerlendirilmektedir.

Diğer taraftan, 6360 sayılı Kanun uyarınca, fen ve sanat kuralları ile ilgili mevzuat hükümlerine uygun yapıldığı tespit edilen yapıların ruhsatlandırılmış sayılacağı, 3194 sayılı Kanunun geçici 11 inci maddesi uyarınca kazanılmış bir hak tesis edilmediği, bu bakımdan 6360 sayılı Kanun uyarınca işlemlerin devam ettirilmesinin başvuranın lehine bir uygulama olacağından numara verme işlemlerinin ilgili şartların sağlanması durumunda 6360 sayılı Kanun kapsamında gerçekleştirilmesinin daha uygun olacağı, diğer durumlarda 3194 sayılı İmar Kanununun cari hükümleri uyarınca da numara verme işlemlerinin uygulanabileceği değerlendirilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Bakan a.
Genel Müdür